

Telemark fylkeskommune

19.09.2024

Høringsuttalelse fra frivillighet Norge til sak 24/14315: **Telemarkplanen – Regional planstrategi 2024-2028**

Frivillighet Norge viser til Høringsbrev vedrørende *Telemarksplanen 2024-2028*, og takker for muligheten til å spille inn til denne.

Om Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er samarbeidsforumet for frivillige organisasjoner i Norge og har per i dag litt over 370 medlemmer blant de nasjonale paraply- eller interesseorganisasjonene fra alle sektorer (barn og unge, beredskap, minoritet, kultur, idrett, helse og omsorg osv.). Våre medlemmer representerer ca. 50 000 lag og foreninger over hele Landet.

Vi er en kompetansebase når det gjelder frivillighet og har intensjons- og samarbeidsavtaler med en rekke fylkeskommuner som har utviklet egne frivillighetsstrategier.

Ved siden av å samarbeide med kommuner og fylkeskommuner er vi regjeringens innspillpartner i utviklingen av den statlige frivillighetspolitikken.

Frivillig sektor i Telemarksplanen

Telemarksplanen har tre satsinger: inkluderende, skapende og naturrike Telemark. Sosial bærekraft fremheves som sentralt for å sikre at alle har tilgang til et anstendig liv, med inkludering og deltakelse, i tillegg vektlegges økonomisk og miljømessig bærekraft.

Vi er derfor glade for å se at flere frivillige organisasjoner har vært med å utarbeide planen sammen med kommuner og ulike statlige aktører:

Telemarksplanen (er) utarbeidet sammen med kommunene i fylket vårt, ulike statlige aktører representert i Telemark og flere frivillige organisasjoner (side 2).

Samarbeid understrekes som nøkkelen for å nå målene i *Telemarksplanen* (side 5).

Frivillighet Norge mener at godt samarbeid med frivillig sektor er avgjørende for at vi som samfunn skal kunne nå bærekraftmålene. Vi er ser med interesse at man i planen har søkelys på godt samarbeid og tillit mellom offentlige etater, private virksomheter og frivillig sektor for å lykkes med dette (side 14).

I *Telemarksplanen 2024-2028* omtales Telemark som en merkevare. Her står det blant annet at:

Telemarks rike kulturliv bidrar til økt attraktivitet og gir grunnlag for regional og lokal identitet, kultur og naturbasert reiseliv og næringsutvikling. Frivilligheten er en

drivkraft som opererer på alle samfunnsområder, og som er viktig for å utvikle fylket i årene som kommer (side 14).

Dette er gode overordnede beskrivelser av frivillige organisasjoner som samfunnsaktører på ulike felt, og vi forstår at fylkeskommunen har god kunnskap og oversikt over forskjellige kvaliteter ved bredden av frivillig sektor.

Telemark fylkeskommunes frivillighetspolitikk 2016-2020

Frivillighet Norge hadde mye kontakt med Telemark fylkeskommune før sammenslåingen med Vestfold. Telemark fylkeskommune er den eneste fylkeskommunen som har vunnet den nasjonale prisen; Årets frivillighetskommune (2017) som deles ut av KS i samarbeid med Frivillighet Norge på den internasjonale frivillighetsdagen 5 desember. Bakgrunnen for prisen var den høye kvaliteten på Telemarks vedtatte frivillighetspolitikk (Frivillighetsmeldingen 2016-2020).

Fylkesordfører i Telemark fylkeskommune, Sven Tore Løkslid, har også bidratt til å dele ut prisen; Årets frivillighetskommune som nestleder i KS sitt hovedstyre.

Konkrete innspill

Frivillighet er definert som en egen samfunnssektor ved siden av offentlig sektor og næringslivet. Frivillighet er derfor et eget politikkområde. I følge [Institutt for samfunnsforskning](#) er det registrert 9,2 millioner medlemskap i de frivillige organisasjonene i Norge. Mange av disse organisasjonene er godt representert i Telemark fylkeskommune. Frivillig sektor utfyller offentlig og privat sektor, og spiller en viktig rolle på mange samfunnsområder. Økt dialog og samhandling med frivillig sektor vil også være viktig for å møte [regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#) som ble lagt frem i juni 2023.

Det finnes 2 595 registrerte frivillige organisasjoner i Telemark fylkeskommune i Frivillighetsregisteret i Brønnøysund. 466 organisasjoner av disse står oppført under kategorien *Kultur og kunst*. Tallene viser at de frivillige organisasjonene representerer et stort mangfold som vil være sentralt for at fylkeskommunens mål i *Telemarkspanen*. I tillegg representerer de en viktig infrastruktur i det norske demokratiet og bør aktivt inkluderes i arbeidet knyttet til planstrategier og planer knyttet til frivillighet generelt, og til deres virkeområder spesielt.

Med utgangspunkt i *Telemarkspanen 2024–2028* anbefaler derfor Frivillighet Norge Telemark fylkeskommune å utvikle en frivillighetspolitikk gjennom en *temaplan for frivillig sektor 2024-2028*. Telemark har som nevnt erfaring fra dette tidligere og vært det førende fylket på området.

Med en *Temaplan for frivillig sektor* vil Telemark fylkeskommunes kunnskap og oversikt over forskjellige kvaliteter ved bredden av frivillig sektor bli mer konkret og tiltaksorientert. I første rekke ved å etablere virkemidler for økt dialog og samhandling med paraplyorganisasjonene og bredden av fylkesleddene til de nasjonale frivillige organisasjonene.

Forutsetningen er at den fylkeskommunale frivillighetspolitikken utvikles i dialog med frivillig sektor i fylket. Et eksempel på dette er [Agder fylkeskommunes frivillighetsstrategi](#).

Vi viser også til [samarbeidsavtalen mellom KS og Frivillighet Norge](#) om samhandling og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor. Et av tiltakene her er at alle kommuner og fylkeskommuner bør ha en formel helhetlig frivillighetspolitikk. En helhetlig frivillighetspolitikk må inneholde konkrete beskrivelser av hvordan man skal oppnå økt dialog og samhandling mellom kommunen og hele bredden av frivillig sektor.

Frivillighet Norge har bistått flere fylkeskommuner i utviklingen av en fylkeskommunal frivillighetspolitikk. Dersom Telemark fylkeskommune ønsker et samarbeid med Frivillighet Norge om å utvikle en ny frivillighetspolitikk, er det bare å ta kontakt.

Vennlig hilsen

Bjørn Lindstad
Politisk seniorrådgiver i Frivillighet Norge
Tlf.: 90979955